

Eppu Nuotio ja Tuutikki Tolonen: Unienvaihtaja (Tammi 2005)

Unienvaihtaja on kirja tytöistä ja ystävydestä, haaveista ja muistoista, kesästä ja merestä. Aalto ja Myrsky ovat parhaat ystävät, jotka lähtevät kesälomaksi salaperäiseen Himlaholmin saaren taidenäyttelyn oppaiksi. Tytöt asettuvat itse taiteilijan eli Myrskyn kummitädin Kirsikan luokse tädin vierastaloon. Saari on kokonaan oma maailmansa: tuskin missään muualla on niin lumoavan kesäistä, ja tuskin missään muualla unet ja todellisuus sekoittuvat niin kummallisella tavalla. Ja Kirsikan taidenäyttely, se on yksinkertaisesti uskomaton. Se on suorastaan pakko nähdä...

Kenelle? Unienvaihtaja on viehättävä ja upeasti kirjoitettu tyttökirja, joka kietoo pauloihinsa niin alakoululaisen kuin aikuisenkin.

UUDENLAISET NIMET

”Sinun nimesi olkoon tästedes Aalto. Se nimi sopii sinulle, koska toisinaan olet kuin pieni, terävä aalto, joka lyö rantakallioihin ja pesee ne putipuhtaaksi. Toisinaan taas olet suuri, taivaaseen yltävä aalto, joka uskaltaa ylittää valtameren, ja joskus olet melkein näkymätön aalto, joka kulkee hiljaa jään alla ja tuo kevään tullessaan.” (s. 9.)

▪ Keksi aivan uudenlainen nimi itsellesi, ystävällesi tai jollekulle perheenjäsenellesi. Keksi ja kirjoita myös nimenantoperusteet eli se, miksi keksimäsi nimi on sopiva haltijalleen.

NOITAPÄIVÄKIRJA

”Yrttejä”, Myrsky kuiskasi.

”Noitajuomia varten”, Aalto vastasi ja siristi silmiään merkitsevästi. Syksyn sateiden aikaan he olivat olleet noitaserkuksia ja kirjoittaneet yhteistä noitapäiväkirjaa. (s. 23.)

▪ Kirjoita noitapäiväkirjaa itsekseksi tai yhdessä ystäväsi kanssa. Minkä niminen noita olisit? Olisitko nuori vai vanha? Millaisia voimia sinulla olisi? Eläisitkö nykyajassa vai jollain ihan toisella aikakaudella? Mitä kirjoittaisit päiväkirjaasi?

PERHOSTENKERÄILIJÄN KESÄHUONE

Perhostenkeräilijän kesähuone oli joka tapauksessa ihastuttava. Siinä oli pieni eteisnurkkaus ja huone, jossa tytöt nukkuivat. Ulko-ovi oli maalattu tummanpunaiseksi ja sen edessä oli värikäs räsymatto kenkien pyyhkimistä varten. Sisällä huoneessa oli juuri sopivasti tilaa kahdelle valkoiselle sängylle, pyöreälle pöydälle tuoleineen sekä suurelle kaapille. Lattialla oli suuri räsymatto, hyvin värikäs ja vanha. Yhdellä seinällä oli suuri samettinen seinävaate, jossa vietettiin tanssiaisia. (s. 32–33.)

▪ Millaisen kesähuoneen sinä haluaisit? Mikä sen nimi olisi? Kirjoita kuvaus kesähuoneestasi. Aloita kuvauksesi edellä olevan sitaatin tapaan huoneesi nimellä.

LISTOJA

Myrskyllä oli ollut jo vuosia oma Mistä huomaa, ettei minulla ole äitiä -listansa. Hän oli saanut siihen idean isältä, joka piti listaa kaikista mahdollisista asioista: säätiloista, tuulensuunnista, jääkaapin käyntitiheydestä, junien aikatauluista. Isän mielestä havaintojen tekeminen oli tärkeää, koska niistä pystyi tekemään päätelmiä ja oppimaan yhtä jos toista. (s. 39.)

- Kirjoita muutaman päivän ajan joitain omia, ehkä outojakin listoja, kuten Mihin aikaan päivästä syön kurkkua -lista, Mistä huomaa, että olen kiukkuinen -lista, Linja-auton saapumisajat pysäkille -lista jne.

UNIMAALAUUS

Myrsky tuijotti maalausta ja tunsi, kuinka sydän alkoi jyskyttää. Taulu oli taas merimaisema. Se oli maalattu kokonaan harmaan eri sävyillä. Taivas oli vaaleanharmaa, meri sen alapuolella syvän harmaa ja kalliot aivan etualalla helmenharmaat. Ja vesisade oli ohutta, liukuvaa harmaata kaiken päällä, kuin jonkinlainen kalvo. Taulussa tummatukkainen tyttö ui kohti ulappaa. Maalauksessa oli myös toinen tyttö, josta näkyi vain huudon voimistamiseksi suun eteen kohotetut kädet, harmaa raidallinen sadetakki ja melkein mustat kumisaappaat. Myrsky nielaisi. Se oli kuva hänen unestaan. Kirsikka oli maalannut hänen unensa. (s. 121)

- Millainen olisi maalaus sinun unestasi? Kuvaile taulua, johon on maalattu jokin kohta unestasi, jonka muistat. Uni voi olla paha painajainen, ihana ihmeuni tai jokin ihan muu kenties toistuva unesi.

POSTIKORTTI

”Hei, haluaisin, että tulet katsomaan Kirsikan kesänäyttelyn Himlaholmiin. Minä olen siellä oppaana parhaan ystäväni Aallon kanssa. Näyttely avataan huomenna ja se on auki kaksi viikkoa. Siellä on Unienvaihtaja ja teidän vanhoja kirjeitä ja se on ihmeellisin näyttely, mitä olen koskaan nähnyt. T. Marleena (Myrsky) eli tyttäresi.”

- Lähetä postikortti jollekulle ystävälle, sukulaiselle, tädille, sedälle, enolle, isälle, äidille, kummille tai isovanhemmalle. Kerro, mitä sinulle kuuluu ja mitä teet juuri tänään. Jos haluat, voit allekirjoittaa korttisi Myrskyn tapaan myös uudella, salaperäisellä nimelläsi (jos siis olet jo keksinyt sellaisen!).

MUUTTUVA TIE

Tie tuntui erilaiselta sadetta ennustavassa harmaudessa. Metsä oli tiheä ja läpätunkematon, tuntui kuin sen varjoista olisi tuijottanut sata silmäparia pyörillään ohi viilettäviä tyttöjä.

”Oletko huomannut, että tämä tie on joka kerta aivan erilainen?” Myrsky kysyi pyöräilystä hengästyneenä.

”Totta, sen tunnelma vaihtuu koko ajan, Aalto puuskutti. (s. 150)

- Kirjoita kuvaus elävästä tiestä, joka muuttuu sen mukaan, kuka ja milloin tiellä kulkee.

VÄRIT

Autoa ajanut nainen oli pukeutunut kokonaan keltaisiin, hänen vieressään istunut mies kokonaan punaisiin ja takapenkiltä ulos työntyvistä naisista toinen siniseen ja toinen vihreään. - - .

”Vau”, kuiskasi sinisiin pukeutunut Keltaiselle. ”Kirsikan jutut ovat kerta kerralta kiinnostavampia.”

”Puolittain jo performansseja”, Keltainen kuiskasi takaisin.

”Mutta ennen muuta Kirsikka on maalari, se pitää muistaa”, Punainen supatti.

”Maalari, joka maalaa kaikilla mahdollisilla materiaaleilla, myös esineillä”, Keltainen kuiskutti jo varsin kuuluvasti.

”Hss”, Vihreä sihisi ja iski Myrskylle silmää. (s. 158–159.)

- Millaisia henkilöitä tai eläinlajeja värit voisivat olla? Valitse jokin väri ja kirjoita henkilö- tai lajikuvaus tästä väristä: Minkä ikäinen Sininen olisi? Mikä on Oranssin lempiruoka? Mitä Musta pelkää? Minkä värinen Punainen oli pienenä? Missä Keltainen nukkuu?
- Kirjoita vuoropuhelu, jossa puuvärit, sakurat, vesivärit tai jotkin muut värit keskustelevat keskenään. Minkä luonteisia eri värit ovat? Kuka on suulas, kuka arka? Kuka helposti kimpaantuva ja kuka syrjäänvetäytyvä?